

Krążowniki rakietowe projektu 1144

Krążowniki rakietowe projektu 1144 (kod projektu: **Orłan**, w kodzie NATO: **Kirov**) – typ radzieckich krążowników rakietowych o napędzie atomowym przeznaczonych do zwalczania żeglugi nawodnej i podwodnej nieprzyjaciela. W latach 1974–1989 zbudowano cztery jednostki tego typu, w tym prototypowy „Kirow” projektu 1144 i trzy ulepszone okręty projektu 11442.

Opis

Typ *Kirov* został zaprojektowany jako duży okręt wojenny mający za zadanie lokalizowanie i zwalczanie okrętów podwodnych nieprzyjaciela, lecz później jego rola została rozszerzona również do zwalczania jednostek nawodnych oraz do zapewnienia ochrony przeciwlotniczej sojuszniczym okrętom. Należą do największych na świecie okrętów wojennych pozostających w służbie, wielkością ustępują jedynie lotniskowcom.

Napęd krążowników typu *Kirov* stanowią dwa reaktory atomowe (według niektórych źródeł cztery) współpracujące z dwiema turbinami parowymi oraz dodatkowo dwa kotły parowe jako napęd pomocniczy na wypadek awarii reaktorów. Turbiny o mocy 70 000 KM każda pozwalają na rozwijanie prędkości do 31 węzłów. Na napędzie pomocniczym okręt może płynąć z prędkością około 14 – 17 węzłów, a jego zasięg w takim wypadku jest ograniczony do około 1600 km.

Name	Nr burtowy	Nr budowy	Stoczia	Położenie stępki	Wodowanie	Wcielenie do służby	Los	Mod
"Admirał Uszakow" Wcześniejsza nazwa okrętu: "Kirov"	092	800	Leningrad (St. Petersburg)	26/3/1974	27/12/1977	30/12/1980	złomowany 3/2004	Projekt 1144

"Admirał Łazariew" Wcześniejsza nazwa okrętu: "Frunze"	150	801	Leningrad (St. Petersburg)	26/7/1978	26/5/1981	31/10/1984	czeka na decyzję (2019)	Projekt 11442
"Admirał Nachimow" Wcześniejsza nazwa okrętu: "Kalinin"	080	802	Leningrad (St. Petersburg)	17/5/1983	25/4/1986	30/12/1988	w służbie	Projekt 11442
"Piotr Wielki" Wcześniejsza nazwa okrętu: "Jurij Andropow"	099	803	Stocznia Bałtijska Nr 189	25/10/1986	29/4/1989	19/4/1998	w służbie	Projekt 11442

Z powodu problemów gospodarczych przed i po upadku Związku Radzieckiego, wcielenie okrętu do służby znacznie się opóźniło. Po przejściu prób morskich w 1996 roku i ukończeniu budowy w stoczni w Siewieromorsku, "Piotr Wielki" wszedł do czynnej służby w 1998 roku jako okręt flagowy Floty Północnej. W sierpniu 2000 roku "Piotr Wielki" brał udział w manewrach Marynarki Rosyjskiej na Morzu Barentsa, podczas których doszło do zatonięcia okrętu podwodnego "Kursk". W trakcie ćwiczeń "Piotr Wielki" pełnił rolę celu "Kurska", a także zabezpieczał obszar katastrofy podczas operacji podnoszenia wraku w 2001 roku. 19 kwietnia 2004 roku krążownik został zadokowany celem przeprowadzenia konserwacji i malowania kadłuba oraz wykonania napraw systemu napędowego. Prace zostały ukończone w sierpniu tego samego roku. W trakcie służby "Piotr Wielki" nosił dwa numery burtowe: 183 i 099.

Uzbrojenie

- Kompleks przeciwokrętowych pocisków dalekiego zasięgu 4K90 P-700 *Granit* umieszczonych w 20 wyrzutniach zamontowanych pod kątem 60 stopni pod głównym pokładem.
- Podwójna wyrzutnia MS-82 rakietotorped 85RU systemu URK-5 *Rastrub-B* z zapasem 10 pocisków (tylko na pierwszej jednostce).
- 12 pionowych wyrzutni B-203A systemu 3M41 S-300F *Fort* z zapasem 96 pocisków przeciwlotniczych 5W55RM, mogących zwalczać również cele nawodne. Na jednostce "Piotr Wielikij" w ich miejsce użyto pocisków 48N6 i udoskonalonego systemu S-300 FM *Fort-FM*.
- 2 podwójne wyrzutnie Osa-MA z zapasem 40 pocisków przeciwlotniczych 9M33. Na jednostce "Piotr Wielikij" zamieniono je na zestaw 3K95 *Kinżal* z 8 wyrzutniami z 64 pociskami 9M330.
- Działo uniwersalne 2 działa AK-100 kalibru 100 mm w wieżach na rufie tylko na *Kirowie*, następne okręty AK-130 2x130mm
- 8 zautomatyzowanych działek AK-630 kalibru 30 mm (CIWS), służących do zwalczania celów lotniczych, w tym także pocisków przeciwokrętowych oraz małych celów nawodnych, min pływających i lekko opancerzonych celów nabrzeżnych. Na jednostkach "Admirał *Nachimow*" i "Piotr *Wielki*" w ich miejsce zainstalowano 6 rakietowo-artyleryjskich zestawów przeciwlotniczych 3K87 *Kortik* (CADS-N-1).
- 2 wyrzutnie rakietowych bomb głębinowych RBU-1000 kalibru 305 mm z zapasem 102 pocisków przeznaczonych do zwalczania celów podwodnych (okrętów podwodnych i torped).
- 2 wyrzutnie rakietowych bomb głębinowych RBU-12000 (*Udaw-1*) kalibru 254 mm z zapasem 40 pocisków przeznaczonych do zwalczania celów podwodnych.
- 10 wyrzutni torpedowych 2x5 kalibru 533 mm z zapasem 20 pocisków RPK-6 *Wodopad* i torped typu 53-65K i SET-65.

Kraj budowy	ZSRR
Użytkownicy	MW ZSRR, MW Rosji
Stocznia	Leningrad (St. Petersburg) (Stocznia Bałtijska Nr 189)
Wejście do służby	1980
Zbudowane okręty	4
Okręty w służbie	2
Dane taktyczno-techniczne	
Wyporność	26000 ton
Długość	252 m
Szerokość	28,5 m
Zanurzenie	9 do 10 m
Napęd	2 reaktory jądrowe wytwarzające parę dla 2 turbin parowych o mocy 70000 KM każda 2 kotły parowe jako napęd pomocniczy
Prędkość	31 węzłów (napęd główny) 14–17 węzłów (napęd pomocniczy)
Załoga	727 + 15 lotników
Uzbrojenie	Patrz opis
Wyposażenie lotnicze	3 śmigłowce Ka-27PŁ lub Ka-25RT